

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
кељаги
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023 йил 9 февраль, № 27 (8370)

Пайшанба

Сайтимида ўқиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

АЗИМ ПОЙТАХТИМИЗ ЯНАДА ОБОД, ИНФРАТУЗИЛМАСИ РИВОЖЛАНГАН ШАҲАРГА АЙЛНАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 8 февраль куни пойтахтимиздаги бир қатор муҳим лойиҳалар билан танишди, маҳалла аҳли билан суҳбатлашди. Шунингдек, масъуллар ва жамоатчилик вакиллари иштирокида долзарб масалаларни муҳокама қилди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Тошкент метрополитенидаги бунёдкорлик ишлари билан танишди.

Инсон учун ўз меҳнатлари самарасини кўриш, одамларга қувон улашиш — катта бахт. Мамлакатимизда халқнинг мушкулларини осон, узоғини яқин қилишга қаратилган бундай хайрли ишлар жуда кўп.

Биргина транспорт соҳасини олганда, сўнгги йилларда улкан лойиҳалар амалга оширилди. 2020 йил августда Тошкент ер усти метросининг биринчи босқини ишга туширилган эди. Ўша йил декабрда Сергели йўналиши очилди. Бугунги кундаги йўловчилар оқимидан библиш мумкин, бу лойиҳалар ўзини тўла оқлади.

Бу ишлар изчил давом эттирилиб, мазкур икки йўналишни боғловчи Кўйликдан Сергелигача бўлган метрополитен барпо этилмоқда. Қарийб 12 километрлик бу

қисмда 7 та бекат бўлади. Айти кунларда унинг Қурувчилар даҳасигача борган 5 та бекати қуриб битказилди.

Давлатимиз раҳбари ушбу транспорт иншоотини бориб кўрди. Нуронийлар ва фаоллар билан суҳбатда лойиҳанинг аҳамияти ҳақида сўз борди.

— Охириги йилларда бу борада ҳам тажриба тўпладик. Кўйлик йўналишида 7 та, Сергелида 5 бекатли ер усти метрolari қурилди. Олдин Тошкент метрополитенидан 240 минг йўловчи фойдаланган бўлса, бугунги кунда 600 мингдан ошди. Режамиз — 1 миллион йўловчи. Агар ўз вақтида бунини бошламаганимизда, шаҳар транспортда қолган бўлиши мумкин эди. Энди муқобил энергиянинг ҳам ўрнаниши бўлмайди, — деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз жамоатчилик вакиллари билан бирга метрода юрди.

Қурувчилар даҳасидан Қипчоқ бекатигача бўлган қарийб 4 километрлик метро йўли ҳам яқин ойларида ишга туширилади. Шу тарихи Кўйлик ва Сергели орасидаги қатнов вақти 15 дақиқани ташкил этади. Мазкур йўналиш бир кунда 40 мингга яқин йўловчиларга хизмат кўрсатиш қувватига эга бўлади.

Бунинг эвазига шахсий транспортларга эҳтиёж камайиб, тирбандлик бартараф этилади. Хусусан, Кўйлик — Сергели йўналишида ҳаракатланадиган кунлик автомобиллар сони 40 минггача қисқариб, транспорт оқими 12 фоиз камайиши мумкин.

Умуман, ушбу босқич қуриб битказилиши билан Тошкент метрополитенининг ҳам узунлиги 70 километрдан зиёд, бекатлар сони 50 та бўлади. Метрода юрувчи кунлик йўловчилар сони 650 минггача етади. 245 та янги иш ўрни яратилади.

Президент Шавкат Мирзиёев пойтахтимиздаги “Aysel Energy” масъулияти чекланган жамияти фаолияти билан танишди.

Маълумки, бу йилги қиш анча совуқ бўлгани электр энергияси тизимидаги муаммоларни яққол юзага чиқарди. Хусусан, айрим эски трансформаторлар юқинишни кўтари олмади, электр таъминотида узиллиш кузатилади.

Давлатимиз раҳбари соҳа мутасаддиларига электр тармоқларини янгилаш, зарур жиҳозлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш бўйича топшириқлар берган эди. Бу таширф ўша вазибалар ихроси, келгусида энергетик муаммоларнинг олдини олишга қаратилган ишларнинг бир қисми.

“Aysel Energy” йилига 10 минг донна йиррик электр ускуналари ишлаб чиқариш қувватига эга. Турция технологияси ўрнатилган корхонада маҳаллийлаштириш даражаси

70 фоизга етган. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш таннари ва ўрнатиш харажати кам. Бу эскирган трансформаторларни нафақат пойтахтда, балки бутун республикада янгилаш имконини беради.

Мутасаддилар бу йил мамлакатимизда 3 200 та трансформатор, 12 минг километр кабелларга зарурат борлиги ҳақида ахборот берди. Давлатимиз раҳбари импорт тахлиддан келиб чиқиб, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, маҳаллий маҳсулотларга буюртмаларни кўпайтириш мумкинлигини таъкидлади.

Умуман, энергетика соҳасидаги бундай ишлар электр тармоқларининг барқарорлигини оширишда муҳим омили бўлади.

Давлатимиз раҳбари Сергели туманидаги Эзгулик маҳалласида бўлиб, аҳоли ҳаёти билан танишди.

Бу ерда 26 та кўп қаватли уй бор, 6 мингдан зиёд аҳоли яшайди.

Президентимиз маҳалла вакиллари билан ҳол-аҳвол сўради. Нуронийлар ўтган совуқ кунларда халқимизнинг ва давлат идоралари хизматчиларининг бирлиги билан қийинчилик ортада қолдирилганини айтишди. Энергетика ва коммунал хизматлар 24 соат давомида ишлаган, тезкор чоралар қўриб борилган. Хусусан, маҳалладаги трансформатор ҳам янгиланган.

— Бу бизга сабоқ бўлиши керак. Энергетикада 3-4 қарра кўпроқ захира яратишни зарур. Шунинг учун қайта тикланувчи энергетикани ривожлантиришга эътибор беряймиз. У — муқобил, ишончли ва экологик тоза, — деди давлатимиз раҳбари.

Маҳаллардаги устувор вазифа аҳоли бандлиги ва ёшлар тарбияси экани таъкидланди. Шу боис ҳам бу йил юртимизда “Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили” деб эълон қилинди. Ўқувчилар мактабда иккита хорижий тил ва битта касб ўрганиб чиқиши учун шaroит яратилмоқда. Халқимиз бу ҳаракатни қўллаб-қувватламоқда.

Нуронийлар юртимизга тинчлик-хотиржамлик, халқимизга фаровонлик тилаб дуо қилди.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Тошкент шаҳрида энергетика ва транспорт инфратузилмасини ривожлантириш, маҳаллаларни обод қилиш ва аҳоли бандлигини ошириш масалалари бўйича йиғилиш ўтказди.

Унда шаҳар ва туманлар мутасаддилари, жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Авалло, энергетика масалаларига эътибор қаратилди. Бу борадаги қўшимча манбалардан бири қайта тикланувчи энергия. Тошкент шаҳрида қамиди 2 минг мегаваттга яқин қувватли қуёш панелларини ўрнатиш мумкинлиги қайд этилди.

Хусусан, кўп қаватли уйлар, ижтимоий объектлар ва бошқа биноларнинг том қисми, саноат зоналари, автотурагоҳ ва йирик сув иншоотлари худудини қамраб олиш мумкин. Бу чоралар қўрилса, ҳисоб-китобларга кўра, 2023 йилда қулайлаштирилган 240 миллион киловатт-соатлик қўшимча талабни 4 баравар қисқаришда давлат монополиясидан кетиб, рақобатли муҳит жорий қилиш зарурлигини таъкидлади.

Жумладан, давлат панел ўрнатган тадбиркорлардан электр қаболатли сотиб олади. Кейинги йилдан эса бошқа истеъмолчиларга ҳам сотиши мумкин бўлади. Аҳоли ўз хонадонидида панел ўрнатса, эҳтиёждан ортиқ тармоққа сотган электр энергиясининг ҳар бир киловатти 1 минг сўмдан сотиб олинади.

Шу боис саноат зоналари ва йирик корхоналарда 400 миллион киловатт-соатлик қуёш панеллари ўрнатиш, Юқори Чирчиқ туманида 500 мегаваттлик қуёш электр станциясини қуриш чоралари белгиланди. Ижтимоий соҳа ва давлат идоралари биноларида ҳам қуёш панеллари ўрнатиш, саноат корхоналарида электр йўқотишларини камайитириш, магистраль иссиқлик тармоқлари ва 1 817 та кўп қаватли уйнинг ички иситиш тизимини янгилаш бўйича топшириқлар берилди.

Умуман, шаҳарда қайта тикланувчи энергия жорий қилиш учун 1 миллиард доллар йўналтирилади.

Йиғилишда 2023 йилда пойтахтда аҳоли бандлигини таъминлаш масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Янги иш ўринларини яратиш бўйича улкан марраларга эришишда тадбиркорларга таяниш, уларни қўллаб-қувватлаш лозимлиги таъкидланди.

Жумладан, бу йил Тошкент шаҳрида хизматлар соҳасини ривожлантириш учун 20 триллион сўм

кредит йўналтирилади, оилавий тадбиркорлик учун 300 миллиард сўм имтиёзли кредитлар ажратилади.

Шаҳар маҳаллаларида ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини яхшилаш учун 1,4 триллион сўм, шунингдек, “Ташаббусли бюджет” доирасида 573 миллиард сўм йўналтирилиши қайд этилди.

Президент маҳаллаларни обод қилиш, йўллар ва сув иншоотларини таъмирлаш масалаларига ҳам тўхтади. Шунинг учун шаҳардаги 584 та маҳалланинг ҳар бирига бюджетдан қўшимча 1 миллиард сўмдан, жами яна 584 миллиард сўм ажратишга қарор қилинди.

Йиғилишда жамоат транспорти соҳасига яна бир бор эътибор қаратилди. Йўловчиларга қулайликларни ошириш мақсадида 1 апрелга қадар қўшимча мингта автобус олиб келиниб, 25 та кўчада автобуслар учун алоҳида йўлақлар ташкил этилиши, светофорларни йўловчи оқими қараб бошқариш, автотурагоҳлар ва паркоматлар ташкил қилиниши айтилди.

Давлатимиз раҳбари қурилишга рухсат берилганда, мавжуд инфратузилмага юклама бўйича аниқ ҳисоб-китоб қилинаётгани, яшил майдонлар ташкил этиш ишлари қурилиш билан ҳамоҳанг олиб борилаётганини таъкид қилди. Шу боис шаҳарнинг бош режаси тасдиқланмагунча янги қурилишларга мораторий эълон қилинади.

2023 йилда Тошкент шаҳрининг яшиллик даражасини 28 фоизга етказиш вазифаси қўйилди. Шу мақсадда 100 гектар майдонда боғ ташкил қилиниб, “Тошкент яшил белбоғи” лойиҳаси бошланиши айтилди.

Пойтахтда чиқинди билан ишлаш ҳам қониқарсиз экани қўрсатиб ўтилди. “Махсустан” фаолиятини ислоҳ қилиш, чиқиндиларни қайта ишлаш даражасини 50 фоизга етказиш вазифаси қўйилди.

Йиғилиш якунида шаҳар раҳбарияти ва туманлар ҳокимларининг ҳисоботи тингланди.

Шу ерда Тошкент шаҳрида хизматларни ривожлантириш ва аҳоли бандлигини ошириш режалари тақдими ўтказилди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Иқром АБВАЛБЕКОВ,
Ўза мухбирлари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ИНСТИТУТНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИ ЎТКАЗИЛДИ

Кеча Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида янги ташкил этилган Истикболли халқаро тадқиқотлар институтининг очилиш маросими бўлиб ўтди.

Тадбир

Тадбирда депутатлар, сенаторлар, Ташқи ишлар ҳамда Инвестициялар, саноат ва савдо вазирликлари, тегишли ташкилот ва идоралар, Ўзбекистонда аккредитациядан ўтган дипломатик миссиялар ва халқаро ташкилотларнинг раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари, университет профессор-ўқитувчилари ва талабалари қатнашди.

Олий Мажлис Сенати Раисининг биринчи ўринбосари, университет ректори Содиқ Сафоев тадбирни очаркан, Президентимизнинг бу институти очилиш таъбирида Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети халқаро ва минтақавий тадқиқотлар маркази бўлишига қаратилганини алоҳида таъкидлади.

Ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Фуқрат Сиддиқов юртимизда биринчи бор академик халқаро ва тармоқларо илмий-тадқиқот институти шакллантирилаётгани, у жаҳондаги бошқа профессионал тадқиқот марказлари ва халқаро илмий-тадқиқот институтига қаторидан

муштақам ўрин эгаллашини ургулади. Анжуманда Фридрих Эберт номидаги жағмарма (Германия), Сассекс университети Халқаро тадқиқотлар мактаби (Буюк Британия) ва Расана маркази (Саудия Арабистони) каби хорижий ташкилотлар билан ҳамкорлик ва ўзаро аниқлашув меморандумлари имзоланди. Питтсбург университети Бозорлар ва бошқарув масалаларини ўрганиш маркази (АҚШ) билан шериклини йўлга қўйиш ва қўшма тадқиқот йўналишларини аниқлаш бўйича келишувга эришилди.

Таъкидлаб ўтилганидек, янги очилган институтининг асосий вазифаси халқаро муносабатлар, жаҳон иқтисодиёти, халқаро ҳуқуқ, минтақавий ва мамлакатшуносликнинг долзарб масалаларини фанларо ўрганиш, илгор жаҳон сиёсати ва иқтисодиётнинг муҳим масалалари бўйича ахборот-таҳлилий хужжатлар, илмий мақолалар ва тавсиялар тайёрлашдан иборат бўлади.

ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИ КўПАЙТИРИЛАДИ

Кейинги йилларда мамлакатимизда ҳам қайта тикланадиган энергия ишлаб чиқаришга ва бундай манбалардан кенг фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Боиси электр энергиясининг қарийб 85 — 90 фоизи табиий бойлиқлар — кўмир, газ ва нефть маҳсулотларини ёқиш эвазига ишлаб чиқарилади.

“Яшил” энергия салмоғи эса ҳозирда атиги 10 — 14 фоизни ташкил этапти ҳолос. Ўзбекистонда бир йилда ўртача 320 кун қуёшли бўлишини эътиборга олсак, мамлакатимизда бу бо-

рада катта имконият бор. Шу боис мазкур соҳани тубдан ислоҳ қилишга, 2026 йилга қадар қайта тикланувчи энергия манбалари улусини 25 фоизга етказиш режалаштирилган.

Бу водий аҳлини гоятда хурсанд қилди, эртанги кунга ишончини янада муштақамлади. Зеро, давлатимиз раҳбари қайси вилоятга бормасин, мутасаддилар олдинда мавжуд муаммоларни бартараф этишга қаратилган вазифар қўйди, уларнинг ижроси назоратини мунтазам олиб боради. Халқ билан ишлаш, унинг ичида бўлиш лозимлигини тинимсиз таъкидлай-

Президентимизнинг водий вилоятлари — Андижон, Фарғона ҳамда Наманганга қилган таширфиди ҳам электр энергия билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор қаратилди. Сабаби халқимиз яқинда юртимизда ҳужм сурган аномал совуқ кунлари электр энергия, иссиқлик таъминоти билан боғлиқ муаммолардан қанчалик қийналганини барчамиз кўрдик, ҳис қилдик.

ШИЖОАТИ ҚАТЪИЙ, НИЯТИ УЛУФВОР

Наманган водийнинг тарихий, обод шаҳарларидан бири саналади. Бу гўшада қўлида хунари йўқ ва том маънода уздабурон бўлмаган одамни топишнинг ўзи қийин. Сабаби водийнинг бу сўлим гўшасида яшаётган ҳар фуқаро тадбиркор ва ишбилармонлик борасида мамлакатда ўз ўрнига эга.

Президентимиз 2021 йил февраль ва сентябрь ойларида Наманганга таширфи чоғида вилоятда олиб борилаётган қурилиш-бунёдкорлик ишлари кўламини кенгайтириш, тадбиркорлик, саноат, қишлоқ ҳўжалиги,

хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини жадал ривожлантириш юзасидан муҳим вазифарларни белгилаб берган эди.

Ўтган қисқа даврда мазкур топшириқлар асосида ишлаб чиқилган дастур ва

режалар ижроси доирасида бу ерда улкан янгиланиш ва ўзгаришлар рўй берди. Амалга оширилган ишлар натижасида Наманган вилоти янги саноат, тадбиркорлик, таълим ва маданият соҳаларида ўз ўрини топди. Яқинда иш бошлаган Давлатобод туманидаги “Fazman tekstil” корхонаси қисқа вақт ичида Германиянинг дунёга машҳур “Digei” ва “Carl Gross” брендлари билан ҳамкорлик ўрнатгани фикримиз тасдиғидир.

Пахта етиштириш ҳақида гап борар экан, таъкидлаш жоизки, тизимда кластерлар йўлга қўйилмагунча деҳқоннинг қосаси оқармади. Миришкорлар яқин-яқинларгача пахтасини кеңирлиди. Замон андозаларига мос технологиялар билан жиҳозланган ушбу корхона йилига 18 миллион метр аралаш мато ҳамда 10 миллион донна тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Маҳсулотларини Европа давлатлари ва Хитойга экспорт қилиш режалаштирилган.

Президент тайёр маҳсулотлар турини кўпайтириш, танқил брендлар билан ҳамкорлик ўрнатиш зарурлигини таъкидлади.

Пахта етиштириш ҳақида гап борар экан, таъкидлаш жоизки, тизимда кластерлар йўлга қўйилмагунча деҳқоннинг қосаси оқармади. Миришкорлар яқин-яқинларгача пахтасини кеңирлиди. Замон андозаларига мос технологиялар билан жиҳозланган ушбу корхона йилига 18 миллион метр аралаш мато ҳамда 10 миллион донна тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Маҳсулотларини Европа давлатлари ва Хитойга экспорт қилиш режалаштирилган.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДАГИ ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР

Президент Шавкат Мирзиёев 2 февраль куни Фарғона вилотида бўлиб, ҳудудларда амалга оширилаётган йирик лойиҳалар, аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишар экан, халқимиз фаровонлигини ошириш, бандлигини таъминлаш бундан кейин ҳам устувор йўналиш бўлиб қилишини таъкидлади.

Бу водий аҳлини гоятда хурсанд қилди, эртанги кунга ишончини янада муштақамлади. Зеро, давлатимиз раҳбари қайси вилоятга бормасин, мутасаддилар олдинда мавжуд муаммоларни бартараф этишга қаратилган вазифар қўйди, уларнинг ижроси назоратини мунтазам олиб боради. Халқ билан ишлаш, унинг ичида бўлиш лозимлигини тинимсиз таъкидлай-

нишди. Қандай муаммолар бўлса, уларни ечиш мезонларини кўрсатди. Водийга сафарининг иккинчи куни Президент Шавкат Мирзиёев фарғоналиклар ҳаётини, маҳаллалар ва кластерлар фаолиятини ўрганиш учун Қўштепа тумани, Қувасой, Фарғона ва Марғилон шаҳарларида бўлди. Давлатимиз раҳбари 2022 йил май ойида Фарғона вилотида таширфи чоғида “Global textile infinity” кластерининг ишлаб чиқариш лойиҳаси билан танишган эди. Ушандаги кўрсатмалар асосида лойиҳа жадаллаштирилиб, декабрда ишга туширилди. Бу галги таширфда Қўштепа туманидаги мазкур тўқимачилик корхонаси қўздан

бозор нарҳида сотолмади. Қайта ишловчи давлатларга тонналаб “оқ олтин” арзон нарҳларда сотиб келинди. Бюджет ҳам айтири даромад кўрмади. Сув, вақт, куч ва меҳнат зома тарди, дейиш мумкин. Президентимиз қосаси ва ташаббуси асосида йўлга қўйилган янги тизим бу муаммоларга ечим топди. Кластер усули пахта ни етиштиришдан тортиб қайта ишлаш, ўша жойнинг ўзида хомашени тайёр маҳсулотга айлантириш ва уни хорижда халқаро бозорлар нарҳида сотиш имконини бермоқда. Бунинг натижасида деҳқон, қайта ишловчи ва сотувчи бирдек даромад кўрапти.

ИНСТИТУТНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИ ЎТКАЗИЛДИ

Шунингдек, бу ерда Афғонистон ва Жанубий Осиё, Осиё — Тинч океани минтақаси бўйича фундаментал ва амалий тадқиқотлар, Европа ва Америка тадқиқотлари, замонавий глобал тараққиёт, барқарор ривожланиш, энергетика геосиёсати, иқтисодий дипломатия, халқаро ҳуқуқ, антропология ва конфликтология масалалари ўрганилади.

Мақсуд институт 8 та илмий марказ ва лабораториядан ташкил топган бўлиб, уларга халқаро алоқалар бўйича тажрибали ва юқори малакали мутахассислар ҳамда экспертлар, жумладан, дипломатлар, 3 та фан доктори ва 5 та фан номзоди, халқаро ташкилотларда, хусусан, БМТ тузилмаларида, шунингдек, АКШ, Буюк Британия, Япония ва бошқа давлатларнинг нуфузли университетларида фаолият олиб бориш тажрибасига эга бўлган мутахассислар жалб қилинган.

Қайд этилганидек, институт ходим-

лари томонидан қисқа вақт ичида оммавий ахборот воситалари ва илмий журналларда, жумладан, "The National Interest" ва "The Diplomat" (АҚШ) каби етакчи хорижий журналларда 10 дан ортиқ мақолалар чоп этилди. Қолаверса, улар 7 та хорижий давлатда бўлиб ўтган халқаро анжуманларда маъруза билан қатнашди. Айни чоғда институт вакиллари томонидан халқаро ва маҳаллий илмий грант дастурлари учун 4 та лойиҳа тайёрланиб, кўриб чиқиш учун тақдим этилган.

Анжуманда, шунингдек, келгусида ушбу институт жамоаси истиқболли миллий ва халқаро институтлар, халқаро ташкилотлар ҳамда етакчи экспертлар билан алоқани кенгайтиришни, биргаликда илмий тадқиқотлар ўтказиш ва грантларни жалб қилиш асосида ҳамкорлик лойиҳаларини амалга оширишни режаллагани айтиб ўтилди.

«Халқ сўзи».

Давра суҳбати

ЁШЛАР ВА ИНТЕРНЕТДАН ФОЙДАЛАНИШ МАДАНИЯТИ

Пойтахтимиздаги Вестминстер университетиди Олий Мажлис Сенати ҳузуридagi Ёшлар парламенти аъзолари томонидан парламент юқори палатасининг Ёшлар, маданият ва спорт масалалари ҳамда Ахборот сиёсати ва давлат органларида очикликни таъминлаш масалалари кўмиталари билан ҳамкорликда давра суҳбати ўтказилди. Унда сенаторлар, ёшлар ҳамда давлат идоралари, халқаро ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

"Халқаро хавфсиз интернет куни" муносабати билан ташкил этилган тадбирда таъкидланганидек, бугунги кунда интернет ахборот олишда чексиз имкониятларга эга. Шу боис ҳам юртимизда ундан фойдаланувчилар бугунги кунда 31 миллиондан ошди.

Бугун жаҳон ахборот маконидаги турли-туман хабарлар орасидан кераклигини танлаш, таълим олиш йўналишларини тўғри белгилаш, чағлитувчи ахборотлардан ҳимояланиш, айниқса, интернетта тобе бўлиб қолмаслик, ҳар бир шахсда ўзини муносиб тутиш маданиятини қарор топтиради долзарб аҳамият касб этмоқда.

Маълумотларга кўра, ҳозирги кунда мамлакатимизда "Telegram" мессенжериди 18 миллион, "Одноклассники"да 16,7 миллион, "Facebook"да 5,6 миллион, "Instagram"да 4,5 миллион, "В-контакте"да 2,6 миллион, "ЛинкедИн"да 432 минг, "Twitter" тармоғида 51,6 минг фойдаланувчи мавжуд. Уларнинг аксарияти ёшлардан иборат бўлиб, бу интернетдан хавфсиз фойдаланишнинг аҳамиятини янада кучайтиради.

Шундан келиб чиқиб, иштиракчилар томонидан ёшларнинг интернетдан тўғри фойдаланиш маданиятини ва медиасаводхонлигини ошириш, зарарли ахборотдан ҳимоялаш ва ижтимоий тармоқларда миллий контентларни ривожлантириш масалалари атрофлича таҳлил қилинди.

Қайд этилганидек, мамлакатимизда бу борада муайян ишлар урдаланмоқда. Бу ерда, интернет жазо ахборот тармоғида ёшлар ва вояга етмаганлар учун миллий контентни ривожлантириш, уларнинг ижтимоий тармоқлардан фойдаланиш маданиятини шакллантириш ва зарарли ахборотдан ҳимоя қилишга доир бир қатор қонунлар, ҳукумат қарорлари ва давлат дастурлари қабул қилинди. "Бир миллион дастурчи", "Вики стипендия" ва "ТечБика" лойиҳалари ижроси муваффақиятли таъминланаётди.

Интернет жаҳон ахборот тармоғи-

да Ўзбекистон ҳақидаги маълумотлар хажми ва сифатини ошириш, миллий контентни ривожлантириш бўйича ҳам салмоқли ишлар қилинди. Масалан, "Википедия" очик энциклопедияси сифатида маълумот ва мақолалар билан бойитилди. Аниқроқ айтганда, ўзбекча википедияга 80 мингта яқин мақолалар жойланди, 900 мингдан ортиқ маълумотлар таҳрир қилинди.

Шунингдек, бир қатор ижтимоий тармоқлар ва миллий мессенжерлар фаолияти йўлга қўйилди. Ёшларни замонавий дастурчи сифатида тайёрлаш мақсадида инфорлатика ва ахборот технологияларини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган 100 га яқин IT-мактаблар ишга туширилди. Булар навқирон авлоднинг дунёқарашини шакллантиришга, интеллектуал салоҳиятини янада ривожлантиришга хизмат қилади, албатта.

Тадбирда айтилганидек, интернет макони ва ижтимоий тармоқлардан нотўғри фойдаланиш ҳолатлари ҳам кўзга ташланмоқда. Натижда ўсимир-ёшлар орасида гиёҳвандлик, суицид, ахлоқ ва жамият қоидаларига зид ҳаракатлар содир этиш ҳолатлари ортиб бораётгани таъминланди. Камига, маънавий таҳдид ва ёшлар онгини эгаллашга қаратилган ахборот хуружи тобора авж оляпти. "Ўзкомназорат" инспекцияси томонидан ўтказилган мониторингда 4375 та ҳуқуқбузарлик ҳолати аниқланган шундан далолат бериб турибди. Бу эса нафақат ёшларнинг ўзи, айни чоғда бутун жамиятдан янада хушёр ва огоҳ бўлишни тақозо этади.

Давра суҳбатида интернетдан фойдаланиш маданиятини оқсалтириш, ёшларни ахборот хуружидан сақлаш, ёлғон ахборот тарқатиш, миллий қадриятларимизга мутлақо ёт қарорларни тарғиб этишдан ҳаётга бўлиш юзасидан зарур тавсиялар берилди ҳамда бу борадаги фаолиятни янада такомиллаштиришга қаратилган аниқ чоралар белгилаб олинди.

Зилола ХОЛТЎРАЕВА.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО АЛОҚАЛАР СЕЗИЛАРЛИ ДАРАЖАДА ФАОЛЛАШДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар кўмитаси Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти билан ҳамкорликда "Ўзбекистон ва Қирғизистон: ўзаро ҳамкорликнинг ҳозирги ҳолати ва истиқболлари" мавзусида давра суҳбати ўтказди.

Таъкидланганидек, икки давлат ўртасида дипломатик муносабатлар 1993 йилда ўрнатилган. Шундан буён икки томонлама алоқаларни тартибга солишга қаратилган 200 дан ортиқ ҳужжатлар қабул қилинган. Улар орасида 1996 йил 24 декабрдаги Абдий дўстлик тўғрисидаги шартнома, 2017 йил 5 октябрдаги Стратегик шериклик, дўстлик, яхши кўнанишчилик ва ишончини мустақамлаш тўғрисидаги декларацияни алоҳида кўрсатиш мумкин.

Давра суҳбатида давлатимиз раҳбарининг Қирғизистонга амалга оширган ташири чоғида имзоланган Ўзбекистон — Қирғизистон Давлат чегараси-

нинг алоҳида участкалари тўғрисидаги шартноманинг ратификация ёрлиқларини алмашиш тўғрисида баённомага алоҳида урғу берилди.

Сўз олганлар икки давлат парламенти ўртасидаги алоқаларга ҳам тўхталиб ўтди. Сўнгги йилларда парламентлараро ҳамкорлик анча жонлангани, айниқса, Президентимизнинг 2017 йил сентябрь ойида Қирғизистонга ташири чоғида Олий Мажлис ва Жогорку Кенеш ўртасида парламентлараро ҳамкорлик тўғрисидаги Меморандум имзоланганидан кейин бу алоқалар сезиларли даражада фаоллашгани таъкидланди.

2020 йилда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Қирғизистон Республикаси Жогорку Кенеш ўртасида ҳамкорлик бўйича Парламентлараро комиссия тузилгани, бугунги кунга қадар мазкур комиссиянинг икки марта йиғилиши бўлиб ўтгани, жорий йилда эса учинчи йиғилиш бўлиб ўтиши кутилаётгани қайд этилди.

Тадбирда олий даражадаги келишувлар тўлиқ амалга оширилиши учун барча имкониятни ишга солиш зарурлиги, жумладан, Парламентлараро комиссия олдига ҳам бир қатор долзарб вазифалар тургани айтилди. Хусусан, ўзаро муносабатларнинг ҳозирги ижобий динамикасидан келиб чиққан ҳолда бир қатор масалаларга эътибор қаратиш лозимлиги таъкидланди.

Хусусан, давлатимиз раҳбарининг Қирғизистонга амалга оширган ташири натижаларидан келиб чиқиб, Парламентлараро комиссия ўз режаларини янгилаши, унга олий даражадаги келишувлар ижроси устидан парламент назорати механизми-

ларини кучайтиришга қаратилган кўшимчалар киритиш мақсада мувофиқлиги айтилди.

Шунингдек, жорий йилда икки давлат ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганига 30 йил тўлиши, ушбу сана доирасида ўтказилиши режалаштирилган тадбирларни кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида юқори савияда ўтказиш учун барча имкониятни ишга солиш лозимлиги қайд этилди.

Тадбир доирасида, шунингдек, «Халқ сўзи».

ШИЖОАТИ ҚАТЪИЙ, НИЯТИ УЛУҒВОР

Президентимиз шу йил 3 февраль кунин Наманган вилоятига ташири давомида мазкур корхонада бўлиб, иш жараёнини кўздан кечирди. Қатор йўналишлардаги маҳсулотлар сифати ва экспорт салоҳиятини юқори баҳолади.

Вилоятда жорий йилда бу борадаги амалий ишлар кўламини кенгайтириш мақсад қилинган. Хусусан, умумий қиймати 15 триллион сўмлик лойиҳалар асосида 31,3 мингта иш ўрни яратилиш мўлжалланмоқда. Қолаверса, жорий йил инвестиция дастурига кўра умумий қиймати 1,1 миллиард долларга тенг бўлган 1048 та лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилган. Буларнинг барчаси аҳолининг турмуш шароитларини яхшилашга қаратилгани билан аҳамиятли.

Ислохотлар натижасида, айниқса, ҳар бир эҳтиёжманд оила, ишсиз ёшларга деҳқончилик қилишлари учун сувлари ерлардан ажратиб берилаётгани тўғрисида маълумотлар фақароларимиз ишли бўлиб, оиласи даромадига, жамият ривожига ўз улушини қўшаётгани таъкидланган сазовор.

Фикримиз исботи тариқасида айтиб ўтилган бўлсақ, Наманган вилоятида экин ер майдонларидан ишсиз, меҳнат мигрантлари ва махсус ижтимоий дафтарларга киритилган эҳтиёжманд фуқароларга ижара асосида 7 минг 770 гектар ер майдонлари ажратилгани ҳам 58 минг 638 кишининг бандлигини таъминлади. Ушбу сазй-ҳаракатлар натижасида вилоятда ишсизлик даражаси 9,7 фоиздан 8,6 фоизга камайди.

Умуман олганда, бугун Наманган барча жаҳзада — қурилиш-бунёдкорлик ишлари, тадбиркорлик, саноат, қишлоқ хўжалиги соҳаларини жадал ривожлантириш борасида улкан марраларни забт этиб келмоқда. Президентимизнинг вилоятга бу галги ташири давомида белгилаб берилган устувор вазифалар ижроси эса шубҳасиз, аҳоли фаровонлигини янада оширишга хизмат қилади.

Барно МИРЗАМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИ КЎПАЙТИРИЛАДИ

Албатта, бу муаммолар ўз-ўзидан пайдо бўлгани йўқ. Мамлакатимизда аҳоли сонининг ошиши, янги саноат корхоналари, ижтимоий объектларнинг бунёд этилиши натижасида электр истеъмолига бўлган талаб кескин ошди. Сўнгги беш йилда юртимизда хонадонлар сони 1 миллион 200 мингтага кўпайган. Корхоналар сони эса 260 мингтага етган. Бу электр энергиясига бўлган талабни 35 фоизга оширди.

Хусусан, Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятларида электр энергиясига бўлган талаб 40 фоизга кўпайган. Шубҳасиз, бундай шароитда энг тўғри ечим қайта тикланувчи энергия манбаларини кўпайтиришдир. Шу сабабли жорий йилда Поп ва Фарғона туманларида 600 мегаваттлик 2 та қуёш фотоэлектр станцияси қурилиши режалаштирилган.

Давлатимиз раҳбари ташири чоғида йирик корхоналар ҳам қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишга ўтиши лозимлигини айтди. Ижтимоий объектларда қуёш энергиясидан фойдаланиш учун эса алоҳида компания ташкил этилади-ган бўлди. Бунинг учун 200 миллион доллар маблағ ажратилади. Компания қуёш панеллари ва сув иситиш қурилмаларини ўзи ўрнатади ҳамда бюджет корхоналарига "яшил" энергия сотади.

Сир эмаски, дунёда "яшил" энергетикага бўлган талаб, эътибор кундан-кунга кучаймоқда. Чунки электр энергияси ишлаб чиқаришнинг асосий манбаи ҳисобланган табиий бойлиқлар захираси камайётди. Бун-

дан табиатга келтирилаётган зарарнинг эса чегараси йўқ. Биргина 500 МВт қувватга эга бўлган шамол электр станциясининг ўзи ҳавога карбонат ангидрид чиқишини йилга 1,1 миллион тоннага камайтириш имконини беради.

Ҳозирги кунда Европа қитъасида ишлаб чиқарилган умумий электр энергиянинг қарийб учдан икки қисми муқобил қувватлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Жумладан, Данияда "яшил" энергиядан фойдаланиш 61, Ирландияда 35, Германияда 33, Испания эса 29 фоиздан ошган. Хитой дунёда "яшил" энергетиканинг ўсиши бўйича пешқадамлик қилмоқда.

Муқобил энергия ишлаб чиқаришда Италия, Испания, Туркияда қуёш энергиясига устуворлик берилган бўлса, Нидерландия ва Германияда шамол энергиясига эса қуёш, шамол ва сув энергетикаси стратегик йўналиш сифатида белгиланган.

Умуман олганда, бугун дунёда энергия истеъмолининг қарийб 40 фоиздан ортиги қайта тикланувчи энергиядан қопланапти. Қолаверса, қайта тикланувчи энергетика соҳаси йирик иш бевуричига ҳам айланди. Айни чоғда соҳада 10 миллиондан ортиқ ишчилар бандлиги таъминлангани эътиборга молик. Ва энг муҳими, энергетиканинг бу тури атроф-муҳитга зарар етказмай, иқтисодиётни барқарор ривожлантириш имконини беради.

Аҳмаджон ҒАНИЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

ҲАМКОРЛИК МАСАЛАЛАРИ МУҶОКАМА ҚИЛИНДИ

Тошкент давлат шарқшунослик университетиди ректори Гулчехра Рихсиева Қоҳирда Айн Шамс университети ректори Маҳмуд ал-Метейни билан учрашди.

Биз ва жаҳон

Музокараларда асосий эътибор икки олий таълим муассасаси ўртасида ҳамкорлик ўрнатиш ва унинг истиқболли йўналишларини белгилаш масалаларига қаратилди.

Айн Шамс университети ректори Маҳмуд ал-Метейни Тошкент давлат шарқшунослик университетиди талабалар учун қисқа мuddатли курслар ташкил-лаштириш, ушбу соҳа мутахассисларининг

Ўзбекистонга тажриба алмашиш сафарларини уюштиришга қизқиш билдириди. Томонлар Айн Шамс университети тил ва адабиёт факультети профессори, "Бобурнома" китобини араб тилига таржима қилган Магда Махлуф ҳамда ушбу факультет кафедраси мудири, доктор Муҳаммад ал-Гибали билан Тошкент давлат шарқшунослик университети мутахассислари кўмағида ўзбек адабиёти дурдоналарини араб тилига таржима қилишга келишиб олди.

Маълумот учун: Айн Шамс университети 1950 йилда ташкил этилган бўлиб, Мисрдаги йирик олий ўқув юртиларидан бири ҳисобланади. Университет ҳозирги кунда дунёдаги энг нуфузли 800 та олий таълим муассасалари қаторидан ўрин олган. Унинг таркибиди 19 та факультет ва битта институт мавжуд. Университетда 10 мингдан зиёд ўқувчилар 200 мингта яқин маҳаллий ва хорижий талабаларга таълим беришмоқда.

«Дунё» АА.

БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДЛАРИГА ЭРИШИШ УЧУН АМАЛИЙ ҲАРАКАТЛАР

2015 йилнинг сентябрь ойида Ўзбекистон Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош Ассамблеясининг саммитида эълон қилинган Барқарор ривожланиш мақсадларининг миллий даражада бажарилиши бўйича шартларини қабул қилган эди. БМТнинг Барқарор ривожланиш мақсадлари 17 глобал мақсад ва уларнинг ижросини таъминлаш юзасидан 169 вазифани қамраб олган.

Нуктаи назар

Ўзбекистон ҳам Барқарор ривожланиш мақсадларига эришишда ўзининг қатъий тарафдор эканлигини маълум қилиб, бу йўналишда бир қатор муҳим ташаббусларни илгариси сурди. Зеро, Барқарор ривожланиш мақсадлари инсон ҳаёти, яшаш тарзи ва турмуш даражасини яхшилашга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Шу боис Ҳукумат томонидан

олинган мажбуриятларини амалга оширишнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари ишлаб чиқилди. Хусусан, Вазирлар Маҳкамасининг "2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларини амалга оширишни жадаллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Унга асосан, 2022 — 2026 йил-

ларда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларга самарали эришиш бўйича чора-тадбирлар режаси Барқарор ривожланиш мақсадларига назарда тутилган кўрсаткичларнинг мақсади ва сифати бажарилишига имкон бермоқда.

2020 йил 27 февраль кунин Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Кенгаши ва Олий Мажлис Сенати Кенгашининг қўшма қарори билан Ўзбекистон Республикасининг барқарор ривожлантириш соҳасидаги миллий мақсадлар ва вазифаларнинг 2030 йилгача бўлган даврда амалга оширилишини назорат қилиш бўйича Парламент комиссияси ташкил этилган эди.

Унинг асосий вазифаси миллий мақсадлар ва режаларни бажариши, секторлараро мувофиқлаштиришни ва Барқарор ривожланиш мақсад-

ларига эришишга интеграцияланган ёндашувни таъминлаш бўйича давлат органлари, алоқадор вазирлик ва идоралар самарали ишлашнинг ташкил этишни таъминлашга кўмаклашишдан иборат.

Шундан келиб чиққан ҳолда биринчи миллий мақсад ва вазифалар юзасидан 10 га яқин комиссия ишчи гуруҳларининг назорат-таҳлил фаолияти амалга оширилди.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда Барқарор ривожланиш мақсадларига эришиш борасида олиб борилаётган ишлохотлар халқорой рейтинг ташкилотлари томонидан алоҳида эътибор этилаётгани диққатга сазовор. Жумладан, Ўзбекистонда Барқарор ривожланиш мақсадларини изчил амалга ошириш бўйича

кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги маълумот Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош Ассамблеясининг 77-сессиясининг расмий ҳужжати сифатида қабул қилинди ва тарқатилди.

Ушбу ҳужжат халқорой ташкилотнинг олтинчи сессияси тилига ўтирилган ҳолда барча аъзо давлатлар, БМТнинг ихтисослаштирилган агентликларига тақдим этилди. Халқорой ташкилотнинг расмий ҳужжатлар тизимида жойлаштирилди. Унда Ўзбекистон БМТ Барқарор ривожланиш мақсадларини ҳаётга татбиқ қилиш бўйича амалий чора-тадбирлар қўришда давом этаётгани баён қилинган.

Шунингдек, мамлакатда давлат бошқаруви тизимида амалга оширилган туб ислохотларга ижобий баҳо бериш билан бир қаторда 2022 йилда мамлакат иқтисо-

диётига 8 миллиард доллар тўғриван-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинган, пенсия ва ижтимоий нафақалар энг кам истеъмолат даражаси оширилган, 500 мингга яқин кам таъминланган оилаларга ижтимоий ёрдам кўрсатилгани, мамлакат бўйлаб мактабларда қўшимча 500 минг ўқувчи ўрни яратилгани қайд этилган.

Айни чоғда 2023 йил Ўзбекистонда "Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили" деб эълон қилинган, унинг асосий вазифаларидан бири мактаб таълимининг сифатини ошириш, ўқувчиларнинг меҳнат шaroитларини яхшилаш ҳамда уларнинг ролин кучайтириш этиб белгиланганига ҳам урғу берилган.

Айтиш жоизки, сўнгги йилларда мамлакатимизда аҳолининг ичимлик суви таъминотини яхшилаш маса-

ласига давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилмоқда. Бу борада юртимизда амалга оширилаётган лойиҳалар кўламининг мазкур халқорой ҳужжатда ўз ифодасини топиши мамлакатда олиб борилаётган ушбу сиёсатнинг нечоғли аҳамиятга эга эканлигини далиллади.

Умуман, Барқарор ривожланиш мақсадларига эришиш йўлида эришишнинг қатъий эътибори, энди буларнинг барчасини дунё ҳамжамиятига қўриштириш, халқорой майдондаги ўрнимизни янада мустақамлашнинг лозим. Зотан, ушбу вазифаларнинг бажарилиши аҳоли фаровонлигини юксалтириш, мамлакатда долзарб ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал этишга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Ислом ХУШВАҚТОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДАГИ ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР

2017 йилда Ўзбекистонда биттагина пахта тўқимачилик кластери бўлган. Бугунги кунда уларнинг сони 134 тага етди. Бу фақат пахтачиликнинг ўзиди.

Давлатимиз раҳбари Фарғона вилоятидаги йиғилишда пахта тўқимачилик кластерлари яхши ишлаши ва халққа манфаат келтириши учун нимаки халақат бераётган бўлса, давлат уларни хал қилишда кўмакчи бўлишни таъкидлади.

Маълумки, шу йил 10 январда Президентимизнинг "Пахта-тўқимачилик кластерлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш, тўқимачилик ва тикув-трикотаж саноатини тубдан ислоҳ қилиш ҳамда соҳанинг экспорт салоҳиятини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди. Ушбу ҳужжатда тўқимачилик ва тикув-трикотаж саноатидаги мавжуд имкониятлар ва янги захираларни сафарбар этишга қаратилган қатор чора-тадбирлар белгиланди.

Хусусан, Тикланаш ва тараққиёт жамғармаси томонидан газлама, трикотаж мато ва тайёр тикув-трикотаж маҳсулотлари экспорт қилувчи корхоналарни узулқисса, жумладан, револьвер кредитлаш асосида айланма маблағ билан таъминлаш учун Экспортни рағбатлантириш агентлиги хузуридаги Экспортни қўллаб-қувватлаш жамғармасига, унинг бюроти-масига асосан 200 миллион АҚШ доллари миқдоридagi маблағлар 3 йил муддатга йиллик 4 фоиз ставкада ажратилди. Тижорат банклариди, уларнинг бюроти-масига асосан 100 миллион АҚШ доллари миқдориди, 10 йил муддатга, 3 йиллик имтиёзли давр билан йиллик 4 фоиз ставкада ва қолган давр учун йиллик 5 фоиз ставкада газлама, гиламчилик, буюш-пардозлаш, тайёр тикув-трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш лойиҳаларига кредит линиялари очилди.

Бундан ташқари, пахтачилик кластерлари фаолиятини янада қўллаб-қувватлашга оид Президент қарорига кўра кластерлар пахта этиштиришга ўғит, уруғ, ёқилғи учун имтиёзли кредитларни исталган вақтда олиш имконига эга бўлди. Уларга гуза навларини мустақил жойлаштириш, четдан ҳосилдор навларни селекция учун олиб келишга рухсат берилди. Шунингдек, лазерли тексилатларни сотиб олишда улар қўйимнинг 30 фоизи бюджетдан қоплаб берилади. Ишлаб чиқаришни илм билан боғлаш мақсадида ҳар бир кластерга пахтачилик илми ташкилотлари ва агрохизмат марказлари бириктирилади.

Водий вилоятларида "хомашё" — тайёр маҳсулот — экспорт занжири асосида тўқимачилик саноатини чуқур ривожлантириш учун барча шароит ҳозирланган. Бу маъкур учта вилоятда тўқимачилик маҳсулотлари экспортини янада ошириш имкониятини яратди.

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохлар силсиласида хусусий тиббиёт ривожига ҳам алоҳида эътибор қаратилаётгани халқимизни рози қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу тизимда янги усул ва механизмларни жорий қилиш, муассасалар ўртасида соғлом рақобат ва сифатни оширишга туртки бўляпти.

Фарғона вилоятида ҳам хусусий тиббиёт изчил раванқ топиб бормоқда. Бундай муассасалар сони мунтазам ошиб, бугунги кунда 720 тага етди. Улардан бири Фарғона шаҳридаги "Meridian" тиббиёт марказидир. Президентимиз Шавкат Мирзиёев вилоятга ташрифи давомида маъкур муассасада яратилган шароитлар билан танишди. Клиника 2021 йил декабрда фойдаланишга топширилган бўлиб, Германия, Жаңушиби Корея, Япония ва Хитойдан келтирилган энг сўнгги технологиялар, тайёр ускуналар билан жиҳозланган. Бу беморларга замонавий таълим ва даволаш хизматларини кўрсатиш имкониятини яратмоқда.

Кейинги йилларда мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимидаги улкан ўзгаришлардан бири инсон аъзолари трансплантациясига рухсат берилгани бўлди. Бу билан қанчадан-қанча беморларнинг шифо излаб, катта маблағ ва вақт сарф қилиб, хоржий давлатларга боришига ҳолат қолмади. Улар она Ватанимизда, хатто мар-

казий шаҳарларга ҳам бормасдан, ўз туманида яқинлари қўллаб-қувватлови билан дардларидан фориғ бўлмоқда.

"Meridian" тиббиёт марказида ҳам инсон аъзоларини кўчириб ўтказиш учун жиҳозланган операция хоналари мавжуд. Давлатимиз раҳбари марказ фаолияти билан таниша туриб, келгусида хусусий тиббиёт муассасаларида ҳам инсон танаси аъзоларини кўчириб ўтказишга рухсат бериш тақлифини қўллаб-қувватлашни айтди.

Бугунги кунда юртимизда тиббий кластерлар ҳам пайдо бўла бошлади. Бундай муассасалар кенг қамровли бўлиб, нафақат беморларни даволаш, балки тиббий туризм ва тиббий таълимни ҳам ўзиди муҳассамлаштиради.

Маъкур клиника хузурида ҳам университет очилган. Хозирги кунда ушбу олийгоҳда 600 нафар талаба ўқимокда, уларга чет эллик ўқитувчилар сабоқ бераётир. Талабалар тиббиёт марказида амалиёт ўтайдилар. Шу тарихида муассаса замонавий клиникалар, ташхис марказлари, лабораториялар ва университетни ўзиди бирлаштирган тиббиёт кластерига айланди. Бу каби тиббий кластерларнинг юртимизда изчил қўлайи бораётгани соғлиқни сақлаш соҳасида сифат ўзгаришларига омил бўлиши шубҳасиз.

Буюк Ипак йўли чорраҳасида жойлашган, кўҳна ва ҳаммаша навқирон обидалар

маскани, жаннатмонанд табиат, серкуёш иқлимли Ўзбекистон сайёҳлик тизимини ривожлантиришда ниҳоятда катта имкониятларга эга. Асрлар давомида турли дин ва миллат вақиллари яшаб келётган, турфа маданиятлар қоришиб, умуминсоний қадриятлар бешигига айланган ушбу ўлкани Марказий Осиё жавоҳири деб аташ мумкин.

Шу боис мамлакатимизга дунё ахли хайрат ва ҳавас билан қарайдилар. Бу сеҳрли дийёрга интилади, умрида бир бор бўлса-да кўришни истайдилар. Айни пайтда бу юртимиз иқтисодиёти учун кони фойда. Дунёнинг турли минтақаларидан сайёҳлар билан бирга маблағлар, инновациялар ҳам "оқиб келадилар". Ушбу жиҳатлар ҳисобга олиниб, юртимизда туризмни янада ривожлантириш иқтисодиёт драйвери сифатида қабул қилинди.

Президент Шавкат Мирзиёев Марғилон шаҳридаги "Олтин ипак қарвонсаройи" туристик марказини кўздан кечиргани маъкур тармоқнинг мамлакатимиз тараққиётидаги ўрнини ойдинлаштирди.

Марказ миллий менталитетимизга мос безатилган бўлиб, бу ерда қадим ўзбек хонадонларидаги муҳит уфуриб турирди. Мажмуанинг биринчи қаватида гиламдўзлик, каштачилик, мискарлик каби халқ хунармандчилиги хоналари жойлашган. Уларда сайёҳлар миллий маҳсулотларимизнинг тайёрланиш жараёнини яқиндан кўриши, усталар билан дилдан суҳбатлаш, хунармандчилик сир-асрорлари билан танишиши, ўзлари ёқтирган нарса-буюмларни харид қилиши мумкин. Иккинчи қаватда жами 30 ўринли қадимий услубдаги қарвонсаройи ташкил этилган. Истикболда маъжума бир йилда 10 миңдан ортиқ сайёҳларга хизмат кўрсатиши мўлжалланган.

Президентимиз бу ердagi усталар билан суҳбатлашиб, уларнинг миллий хунарларни мактабларда ўргатиш тақлифини қўллаб-қувватлади. Мутасаддиларга туризм

салоҳиятини ошириш, уни тарғиб этишда кино санъатидан оқилноа фойдаланиш бўйича тавсиялар берилди.

Ўтган йили Марғилонга "Жаҳон ипак ва икат хунармандлари шаҳри" мақоми берилган эди. Ушбу қарвонсаройига келган киши борки, бу бежиз эмаслигини теран англайдилар.

Хуллас, ҳудудларни комплекс иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш борасидаги кенг қўламли саъй-ҳаракатлар Фарғона вилоятида ҳам ўз самарасини бермоқда.

Президент Шавкат Мирзиёев ўтган йилнинг 12-13 май кунлари Фарғона вилоятига ташрифи чоғида қишлоқ ҳўжалиги, тўқимачилик ва бошқа тармоқлардаги корхоналар фаолияти билан танишиб, вилоятни иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Фарғона тадбиркорлик муҳити ривожланаётган ҳудуд сифатида эътирофга лойиқ. Йилдан-йилга ишнинг кўзини биланлаштириш бўйича қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари фаолиятини олиб беришда кўмакчи бўлиб, вилоятнинг иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли топшириқлар берган эди. Маъкур вазибалар иқтисодий таъминлаш борасида ўтган вақтда салмоқли ишлар бажарилди. 2022 йилда вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 56 триллион сўмини ташкил этди.

Конратбай ШАРИПОВ,
Ташкент давлат иқтисодиёт университети ректори,
техника фанлари доктори, профессор.

РЕКЛАМА

Барҳаёт сатрлар

АЛИШЕР

Абдулла ОРИПОВ, Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири.

Жаҳонки муқаддас нени кўрибди, — Барига онасан, эй қодир ҳаёт. Беш юз йил наридан боқиб турибди, Нурли бу юзларга нуруний бир зот.

Шу буюк ўзингни ардоқлаб дилдан, — Халқим, таъзим этсанг арзигай тамом. Унинг номи билан бирга битилган Дунё дафтарида ўзбек деган ном.

Бойқаро ирғишлаб истак отида Жаҳонга боққанда мисли бола шер, — Ҳирот дарвозасин бир қанотида Шерий лашкарини тизган Алишер.

Дунёда бирор ном қолдирмоқ учун Юрт бузиш шарт эмас, деган гап-қу, рост. Кимдир пеш қилганда найзанинг кучин, Алишер қаламини кўрсатган, холос.

Тун билан тонг эрур ташибхга удум, Мисоли захру май, ҳажру шакар лаб. Кимдир кўёндай эсласа мардум, Кимдир зулматдай юрларлар қарғаб.

Нидо тингла, бу кун, юртинг тарафдан, Эй, йироқ Ҳиротда маскан топган эр! Огоҳ бўл, Алишер, сен ушбу елдан: Ҳар икки набираниг бири — Алишер.

Байтинга бир бора қовушган ҳар лаб, Тақрорлаб кетгуси маҳрабача то. Қаратиб турибсан бу ён, не ажаб, Миллиард мартабали жаҳонини ҳатто.

Бировлар наздида жоҳил Осий Фақат завол кўриб, кўрмаган камол. Мусо илтижоси етди-ю зўё, Ҳақ Тур тоғи узра кўрағиди жамол —

Жаҳон меҳробиди пайдо Алишер... Шодмон қасида айт сен ҳам, эй қуёш! Беш юз йил унега ҳам нами гап ахир, Минга қадам қўйди йигирма беш ёш.

Тадқиқ

УЛУҒ ШОИРНИНГ ҲИНДИСТОНЛИК УСТОЗИ

Алишер Навоий ўз асарларида бир қатор Шарқ алломалари, мутафаккирлари, шоиру фозилларнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида қимматли маълумотлар ёзиб қолдирган. Жумладан, "Фарҳод ва Ширин" достонидида келтирилган куйидаги тўртлик бугун ҳам кўпга навоийшуносларни қизиқтириб келади:

Агар бўлбу десанг, Ҳиндустон — тун, Қаро зулмат дема, анбарфишон тун. Бу андоқ тун аро шабхез бўлбу, Шабистон ичра шўрангез бўлбу.

Мисралар маъноси шундай: Ҳиндистон — мушки анбар хилларини таратиб турувчи хушбўй тун, уни қаро зулмат деб атаб бўлмаслигининг сабаби бағрида сайраётган хушона бўлбулдир. Ҳуш, улуғ мутафаккир "Ҳиндистон бўлбу" дея кимга таъриф берган? Бу, шубҳасиз, доим ўзига устоз санаган Хурсрав Дехлавийдир.

Алишер Навоий тарихда Низомий Ганжавийдан сўнг "Хамса" яратган Хурсрав Дехлавий ижодида кўпга асарларида юксак баҳо беради, уни "нази бешасининг газанфари, дарду ишк оташкадасининг самандари ва завқу ҳол водисининг покравини" деб атайтиди. У "Хамса"сида Хурсрав Дехлавий номи Низомий билан ёнма-ён зикр этади. Масалан, "Ҳайрат ул-аброр"да ўқиймиз:

Ҳиндуви чобуқ демаким, роий ҳинд, Килки учи мамлакаторойи ҳинд. Назми саводи аро ҳар достон, Уйлаки, бир кишвари Ҳиндустон.

(Уни ҳинд чавандози атаб бўлмайди, уни ҳинд рожаси деб аташ керак. Унинг қалами учи ҳинд мамлакатининг кўрқидир. Шеръиятидаги ҳар бир достон Ҳиндистоннинг бир вилояти — кишварига тенгдир).

Ҳазрат Навоий ғазалнавислик соҳасида оламшумул ютуқларни қўлга киритишда Хурсрав Дехлавий таъриблари илҳомбахш таъсир қилганини эътироф этади. Қўйғалиридан бирида Дехлавийнинг ғазал бобида энг буюк устозлари Хофиз Шерозий ва Абдурахмон Жомий қаторида санаб ўтади:

Ғазалда уч киши таъридул ул навб, Ким андин яхши йўқ назм эҳтимоли... Бири Муъзиз баёнлик соҳири ҳинд, Ки ишк аҳлини ўртаб сўзу ҳоли.

Хурсрав Дехлавий ҳақидаги бундай юксак баҳо ва эътирофлар юртдошларимизни ҳам жуда хурсанд қилади. Зеро, ушбу буюк шоирнинг ота-боболари асли шаҳрисабзлик бўлган. Алишер Навоий таъбири билан айтганда, "Отаси Лочин қабиласининг улуғларидин эрмиш. Балх навоҳисиди ҳамоноки, они Ҳиндустонда машҳурдуки, турк дерлар".

Рустам ЖАББОРОВ, филология фанлари бўйича фалсафа доктори.

Бундан беш аср муқаддам ҳазрат Алишер Навоий: «Турк назмида чу мен тортиб алам, Айладим ул мамлакатни якқалам», деб ёзган эди. Яъни, ул доз она тили байроғини баланд кўтариб, бутун эл-улусни, юртларни шу байроқ остида бирлаштирдим, деб ифтихор қилган.

Шавкат МИРЗИЁЕВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти

Дунё маданиятининг мумтоз вакили

Алишер Навоий ҳам туркий, ҳам форс тилида ижод қилган, она тилининг жозиб имкониятларини, латофатини кўрсатиб беролган ҳассос шоирдир. Ҳазрат Навоийнинг улуғлиги шундаки, у сўзининг қадрига етган, унинг бетимсол қудратини намён эта олган. Шу боис бу зот нафақат туркий халқларнинг буюк шоири, балки Шарқу Фарбад "Сўз мулкнинг султони" дея эътироф этилади.

Эътироф

Алишер Навоий дунё маданиятининг мумтоз вакилидир. Унинг асарлари жаҳонда юзлаб тилларга таржима қилинди. Дунё аҳли унинг мероси билан қизиқмоқда, асарларида таранум этилган олийжаноб гоғлар ва фалсафий мушоҳадаларидан завқ олмақда.

Мен Ўзбекистонда 2020 йилда, пандемия бошланишидан сал аввалроқ бўлдим. Бу юртда кўрган-кечирганларим, адабиёт, хусусан, Алишер Навоий ижоди билан яқиндан танишганим "Янги девон" шеърлар тўпламини ёзишга илҳомлангирди. Не бахтки, улуғ шоир

ғазаллари сурури бугун ҳам қалбимни, руҳимни ёритиб турибди.

Биласиз, ҳазрат Навоий асарлари инглиз тилига ҳам таржима қилинган. Шу боис унинг ғазалларини мутахассислар билан бирга инглиз тилига ўғришга киришдик. Натижада "Алишер Навоийнинг 12 та ғазали" китоби чоп этилди. Бундан ташқари, Чўлпон, Нодира ва Увайсий шеърларини инглиз тилига ўғридик. Ҳозирги кунда Анбар Отин, қорақалпоқ шоирлари Бердақ ва Ажиниёз шеърлари таржимаси устиди ишлапмиз.

Тан олмақ жоиз, Алишер Навоий ғазалларини таржима қилиш ҳар қандай ижодкорга катта гурур бағишлайди. Аммо очигини айтганда, бу жараён гоят машаққатли иш. Чунки ҳазрат Навоий асарлари тилини ҳам, улардаги бебаҳо маънони ҳам ҳар ким тушунавермайди. Қолаверса, унинг ғазалларидаги ҳар қандай мисра бир неча маъно беришни яхши биламиз. Тасаввуфий иборалар истифода этилган шеърларни инглиз тилида мухлисларга етказиб бериш янада қийинроқ.

Буюк сўз даҳосининг жаҳон адабиётига қўшган ҳиссаси бекёйс. Аммо катта мерос ва ҳақоси бўлган мутафаккирнинг асарларини дунё тилларига ўғришда, тарғиб этишда хали қилиниши керак бўлган ишлар талайгина. Мақсадим ана шу хайрли ишга қамтарона бўлса-да, ҳисса қўйиш.

Эндрю СТАНИЛАНД, Буюк британиялик шоир ва таржимон.

Хосрон ПАЙДОЕВ олпон сурат.

Бир ғазал шарҳи

«ТОМЧИДЕК АШКИМ ЭМАС КҮНГЛУМ ЎТИ ДАФЪИ УЧУН...»

Ноз ўқи бирла кўзум мардумин этдинг мажруҳ, Ашки зулғун дема захмидин аниг қон томадур.

Ваҳ, ярам ичра не қондур буки, девона кўнгул Топса таскин турадур, айласа афгон томадур.

Гўйё фитна саҳобидин эрур сели бало, Раҳишдин қатраки, жавлон аро ҳар ён томадур.

Томчидек ашким эмас кўнгулум ўти дафъи учун, Бал бадан кулбасини қилғали вайрон томадур.

Ваҳқи, гул шамъини ўчурмақим учундур гар ҳуд Қатра ўрнига булутдин дури ғалтон томадур.

Лаъли васфиди Навоий сўзидин обихаёт Қилса пайдо, оқадур, айласа пинҳон, томадур.

НАСРИЙ БАЁН:

1. Элға жон берса ҳам, унинг лабидан қон рангидиға шароб томади, ваҳ, қон томади дема, балки ундан чучук жон томади.

2. Ноз ўқи билан кўзимнинг мардумини жароҳатладинг, уни қизил кўз ёш дема, балки унинг ярасидан қон томади.

3. Ваҳ, ярамнинг ичиди қандай қон бўлдики, девона кўнглим таскин топса, туради, афгон қилса, томчилайди.

4. Гўё фитна булутидан бало сели ёғилгандек жавлон урақан, улөвудан қатралар ҳар томонга томади.

5. Томчи каби кўзимни кўнглим оловини даф қилиш учун эмас, балки вужудим кулбасини вайрон қилиш учун томади.

6. Эвоҳ, гул шамъини ўчурмоқ учун бўлса керакки, булутдан қатра ўрнига юмалоқ дур ёғилади.

7. Лаълининг васфини аён қилса, Навоийнинг сўзидан оби-ҳаёт оқади, яширса, томчилайди.

Мавлоно Абдурахмон Жомийнинг "Фотиҳат уш-шабоб" девонидида куйидаги матлаб руҳин бошланадиган бир ғазал бор:

Ашкам аз диди чу он бе руҳи гулгун бичақиди, Лолаҳо бардамад аз хок, в-аз он хун бичақиди.

(Маъноси: Ушал гулгун юзсиз кўз(им)дан кўз ёшларни том-маркан, ўша қон томган тупроқдан лолалар униб чиқади.) Кўриниб турибдики, бу ғазалнинг вазни ва қўлланилган ради-фи Алишер Навоийнинг юқоридиға ғазали билан бир хил. Ушбу икки ғазалнинг қайси бири олдинроқ яратилгани маълум эмас. Энг муҳими — айни шу рафиф, вазн ва тимсоллар тизими билан икки замондош ва забардаст шоир томонидан яратилган бир-биридан гўзал ушбу лирик асарлар устоз ва шоғирдининг ижодий ҳамкорлигидан далолат берадики, бундай ҳолатлар келажақда ҳазрат Навоий ва Жомий лирикасини ялли қийсий ўрганишни тақозо қилади.

Жомийда ҳам, Алишер Навоийда ҳам рафиф байтларнинг мантқиқий меҳварига айланиб, барча маънолар рафиф сўзининг янги-янги бадий қирраларини очиб беришга хизмат қилган. Жомийнинг ғазалида, асосан, хижронда қолган ошқининг азоб ва қийноқлари тасвирига олинган бўлса, Алишер Навоийда ошқининг муҳаббати ва махбубанинг ҳусну маълухоти бир-галиқда васф этилади. Жомий қўллаган рафиф фақат ўтган замонга оид ҳаракатлар ифодаси бўлса, Алишер Навоий ғазалидаги томадур рафифи ҳам ўтган замон, ҳам ҳозирги замоннинг ҳаракатларига оиддир. Томадур (томчилаб оқди ва том-моқда) сўзи форсий бичақид (томчилаб оқиди)дан кура маъно жиловлари кўпроқ бўлгани сабабли ғазалга бошқача руҳ ба-ғишлаган. Жумладан, матлабдаги рафифи ҳам ўтган замон феъли ва ҳам ҳозирги замон феъли сифатида талқин қилиш мумкин:

Жон берур элга агарчи лабидин қон томадур, Ваҳ, дема қон томадур, балки чучук жон томадур.

Иккинчи байтда рафифу-қофия санаътининг намунасини учратамиз. Матлабда қўлланилган қон сўзи иккинчи байтда қофиядошлиқни таъминлаш барборида бошқа поэтик вази-фани баҳаради. Матлабда ёрнинг лабидан оқаётган қон қизил шароб томчисининг историсаси бўлса, иккинчи байтда ошқининг ярасидан оқаётган қон ҳақида сўз юритилади:

Ноз ўқи бирла кўзум мардумин этдинг мажруҳ, Ашки зулғун дема захмидин аниг қон томадур.

Ғазалда уч марта нидо санаъти қўлланилиб, ваҳ сўзи уч байтда келтирилади. Биринчи марта (биринчи байтда) ваҳ сўзи таажуб ва ҳайратни, иккинчи марта (учинчи байтда) дард ва изтиробни, учинчи марта эса (олтинчи байтда) таассуф ва наодоматни ифодалашга хизмат қилган. Бу ҳам шоирнинг бир-гина ёрдаими сўз билан турли оҳанг жиловини ҳосил қилиш йўлидаги тенгсиз маҳоратидан далолат беради.

Олимжон ДАВЛАТОВ, Алишер Навоий номидаги халқаро жамоат фонди ижрочи директори, филология фанлари бўйича фалсафа доктори.

Буюк даҳони англаш зарурати ва машаққатлари

Инсоният маънавий камолоти тарихида ҳар бир миллат ва халқнинг ўз ўрни, дунё тараққиётига қўшган ҳиссаси бўлади. Бугун жаҳон илму фани, адабиёти, санаъти ривожидида ўзбек халқининг ўрни ва роли тайин этилган бўлса, Алишер Навоий каби даҳо ижодкорлар ва улуғ алломалар туфайлидир. Ҳазрат Навоий нафақат улуғ сўз санъаткори, балки жаҳоншумул тафаккур ва талқинга муносиб улуғ қомусий сиймо экани маълум. Шундай экан, бугунги миллатнинг ўз-ўзини англаш ва англатиш жараёнида буюк аждоди-миз меросига муносабатимизни янада аниқ-лаштириш зарурати туғилади.

Таҳлил ва таклиф

Буюк алломанин маънолар хазинасига айланган байтларини бугунги кун зиёлилари томонидан тушуниш ва тушунтириш етарли даражадами? Алишер Навоий даҳосини теран англаш учун яна нималар қилиш керак? Бу каби савол ва муаммоларга ҳуд келаятганимизнинг боиси Алишер Навоий ҳаёти ва ижодини ўрганишда олий ўқув юртиларда бугунги кунга қадар орттирилган таъриба етарли эмаслигида.

Ҳозиргача буюк мутафаккир "Муқаммал асарлар тўплами"нинг 20 жилдлиги, "Тўла асарлар тўплами"нинг 10 жилдлиги китобхоналар қўлига етиб борган бўлса-да, Алишер Навоий асарларининг қўлёзма, босма ва нашр нусхаларини ўрганишга, тузатишдан илмий-танқидий матн яратишга эҳтиёж хали ҳам мавжуд. Чунки шоир асарларини ўз тилида, ўз ёзувида ва ифода шаклида билишга ўргатиш фақат олий таълим тизимидагина шакллантирилади.

Истиклол даврида тасаввуф назарияси тарихига оид унлаб китоблар нашр қилинди, бироқ бу улкан руҳий, фалсафий ва адабий жараёни ўрганишда "Навоий ва тасаввуф адабиёти" муаммоларини тўла акс эттирди, деган гап эмас. Биз Алишер Навоий ижодининггина эмас, балки мумтоз адабиётнинг қалби саналган тасаввуф адабиётини ўрганишга киришар эканмиз, "Лиссон ут-тайр" ва "Насойим ул-муҳаббат" асар-лари доирасидагина чекланганмиз. Холбуки, шоирнинг илмий-тасаввуфий асарлари, манжаба ва ҳолотлари, таъзира ва рисолаварини ҳамда тасаввуф руҳи сингдирилган бутун ижодини чуқур ўрганмай туриб, улуғ даҳо таранум этган тимсоллар, мажоз ва ҳақиқат муносабатлари силсиласини англаб бўлмайди.

Маълумки, ҳазрат Навоий давридан бизни салкам олти юз йил ажратиб туради экан, шу даврда кўзга ташланган тилдаги ўзгаришлар, ифода ва талқинлар туфайли буюк шоир асарларини ўрганишда лугатларга эҳтиёж сезилади. Ўрганиш жараёнида лугат, табдил, изоҳ, шарҳ ва талқинларнинг ўзи етарли эмас. Аслида навоийшунослик бўйича мутахассислар етиштиришнинг дастлабки ўчоғи ҳам университет таълим тизими ва унинг бакалаврият ҳамда магистратура босқичи ҳисобланади. Бу борада "Навоий асарларининг тўла изоҳли лугати", "Тасаввуф истилохлари лугати"нинг ҳам нашр этилиши кун тарихида турган долзарб вазифалардан. Айни ўринда қарийб 20 йилдан бери ваъда қилиниб келаяётган "Алишер Навоий энциклопедияси"нинг яратилиши ўзбек навоийшунослигини бир қадар олдинга суриши мумкин эди. Бироқ ҳозирча бу борада икки жилди "Алишер Навоий. Энциклопедик лугат" доирасидами холос.

Тўғри, истиқлол йилларида Алишер Навоий асарларидаги диний ва тасаввуфий талқинларга кўпроқ эътибор қаратилди. Аллома ижодининг шўро даврида очилмаган қирралари очилди, унлаб тадқиқотлар юзга келди. Бироқ хали ҳазрат Навоий фалсафаси ва унинг теран фикр қатламлари зиёлиларга етиб борганича йўқ. Бу фалсафа шундай улуғлигини ўзига сингдирандики, уларни ёлғиз диний ва тасаввуфий талқинда ўрганиш камлик қилади. Буюк аждодимиз ижодида деярли мавжуд барча фанларнинг асосини кўриш мумкин. Аммо таассуфки, Алишер Навоий фалсафасини бошқа фанлар билан боғлиқликда ўрганиш талаб даражасида эмас. Университетларнинг бакалавр таълими ўқув режасидаги ижтимоий-гуманитар фанлар гуруҳида "Алишер Навоий фалсафаси" номи билан махсус фан қиритилишига эҳтиёж туғилган. Бунда мутафаккир асарларида учрайдиган фалсафий истилохлар (тўрт унсур, олти жиҳат, беш сезги, ўн икки бурч ва ҳоказо), илгари сурилган гоёнинг ижтимоий асосларини очиб бериш, уларни жаҳон фалсафаси контекстида ўрганишни магистратура тизимида амалга ошириш керак бўлади.

Алишер Навоий ижодини жаҳон адабиёти контекстида англаш йўлида хорижий олимлар таърибасидан ҳам фойдаланиш заруриятга айланмоқда. Бугунги кунда буюк шоир ижоди билан жаҳондаги ўттиздан ортиқ илмий муассаса ва ўқув юртилари машғул. Улар амалга ошираётган илмий ишларни ўзбек навоийшунослигига олиб кириш туфайли ҳазрат Навоий ижодини чуқурроқ англаш, геннал асарларининг хорижий тилларга таржимасини янада кучайтириш мумкин.

Алишер Навоий ижодини махсус ўрганувчи университетларнинг ўзбек филологияси ихтисос-ликларида босқичма-босқич ва изчил ўрганиш

учун "навоийшунослик" номи билан тавсия эти-лабган алоҳида фан мавжуд. Ўзбек филологияси, журналистика, санаътшунослик мутахассис-ликларидан ташқари хорижий филология, ислом-шунослик, шарқшунослик, маданият, санъат, рас-сомлик ва дизайн йўналишларидаги олий ўқув юртиларида босқичли суръатда "Навоийни англаш" таълиминини йўлга қўйиш зарур.

Буюк даҳони англаш нафақат гуманитар фан вакиллари, балки барча зиёлиларнинг бурчи экани ҳам айни ҳақиқат. Бу борада ҳам, миллий менталитетини шакллантиришда ҳам Алишер Навоий ижоди етарли манба бўла олади. Шундан келиб чиқиб, республикадаги олий ўқув юртиларида "Навоий сабоқлари" номи билан алоҳида мустикал фан жорий этиш лозим.

Айни чоғда мутафаккирнинг миллий тил рав-нақидаги хизматлари ва тилшунослик меросини пухта ўрганиш зарур. Мамлакатимизда қабул қилинган соҳага оид Фармон ва қарорларда миллий тилимизни Алишер Навоий асарлари воси-тасида ўргатиш масалалари алоҳида кун тарти-бига қўйилган. Бугун ўзбек тилшунослиги тизими "Навоий ва тилшунослик муаммолари"ни сингдириш зарурати борлиғи учун ҳам тил та-риҳи бўйича ўқитилаётган фанлар доирасида қатор илмий-методик ишларни амалга ошириш лозим кўринади.

Хулоса ўрнида айтганда, бугун мамлакатимизда ёшлар масаласи давлат сиёсати дара-жасига кўтарилади. Комил инсон шахсини шакл-лантириш, миллий гурурни юксалтириш йўлида-ги сайё-харакатлар учун эса улуғ шоир ижоди боқий сарчашма бўла олади.

Ҳамидулла БОЛТАБОВ, филология фанлари доктори, профессор.

Халқ сўзи Народное слово. Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 241. 20 647 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нарҳда. ГАЗЕТАМИЗ ҲАҚИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРНИ ҚИЛИБ ОЛИШ УЧУН ОЯ-ҚОДИНИ ТЕЛЕФОННИНГ ОРАЛИ СКАНЕР ҚИЛИНГ. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-233-52-55; Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15. ТАХРИРИЯТГА КЕЛГАН ҚЎЗГЎМАЛАР ТАҚРИЗ ҚИЛИНМАЙДИ ВА МУАЛЛИФГА ҚАЙТАРМАЙДИ. ГАЗЕТАНИНГ ОТКАЗИБ БЕРИЛИШИ УЧУН ОБУНАНИ РАСМИЙЛАШТИРГАН ТАШКИЛОТ ЖАВОБГАР. ГАЗЕТА ТАХРИРИЯТ КОМПЬЮТЕР МАРКАЗИДА ТЕРИЛДИ ҲАМДА ОПЕРАТОР А. ИСМАИЛОВ ТОМОНИДАН САДҚИЛАНДИ. ГАЗЕТАНИНГ ПОЛИГРАФИК ҲАҚИДАТДАН СИФАТЛИ ЧОП ЭТИЛИШИГА "ШАРҚ" НАШРИЁТ-МАТБАА АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЯСИ МАСЪУЛ. БОСМАХОНА ТЕЛЕФОНИ: 71-233-11-07. МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилик кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — Д. Каримов. Мусахҳиҳ — Ш. Машраббоев. "ШАРҚ" НАШРИЁТ-МАТБАА АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЯСИ БОСМАХОНАСИ. ҚОРХОНА МАНЗИЛИ: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА ЯКУНИ — 23.55 Топширилди — 00.25 1 2 3 4 5 6